

**НАСОКИ ЗА ОБУЧЕНИЕ/ЗАНИМАНИЯ И ДЕЙСТВИЯ В УСЛОВИЯТА НА
ИЗВЪНРЕДНА ЕПИДЕМИЧНА ОБСТАНОВКА В ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА
ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ**

СЪДЪРЖАНИЕ

Задължителни мерки за намаляване на рисковете от инфекция	2
Препоръчителни мерки за намаляване на рисковете от инфекция.....	4
Задължителни протоколи за поведение при съмнение или случай на COVID-19 в центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР).....	6
Информирание на родителите и общността	10
Сценарии в зависимост от различните нива на заболяемост на национално, областно, общинско и на ниво ЦПЛР	11
Приоритизиране на дейностите спрямо значението им за успешното завършване на учебната година.....	14
Задължителни мерки за преминаване от присъствено обучение/занимания към обучение/занимания от разстояние в електронна среда	15
Преминаване от обучение/занимания от разстояние в електронна среда към присъствено обучения/занимания в ЦПЛР.....	16
<i>Приложение: Списък на заболявания, при които се препоръчва преминаване в обучение от разстояние в електронна среда поради установен по-висок риск от COVID-19.....</i>	<i>16</i>

Полезни връзки:

[Единен информационен портал за COVID-19 в България, секция „Образование“](#)

[Въпроси и отговори за ползата и рисковете от ваксините](#)

[Как децата да се борят с COVID-19?](#)

[Видеопослания за ползите от ваксинирането](#)

[Препоръки за преболедувалите COVID-19](#)

Задължителни мерки за намаляване на рисковете от инфекция

1. Дезинфекция на повърхностите и проветряване

- Всекидневно двукратно (преди началото и след приключване на обучението/заниманията) влажно почистване и дезинфекция на всички критични точки, включително дръжки на врати и прозорци, ключове за осветление, бутони на асансьори, парапети, уреди, екрани.
- Увеличаване на хигиенните и дезинфекционните мероприятия при наличие на потвърден случай на COVID-19 – от 4 пъти на ден до дезинфекция на всеки час в зависимост от обектите.
- Почистване и дезинфекциране на тоалетните и санитарните помещения по график. Своевременно осигуряване на течен сапун, дезинфектанти, еднократни салфетки за подсушаване на ръцете или автоматичен сешоар за ръце, тоалетна хартия.
- Дезинфекциране на кабинети, зали за спорт, лаборатории, работилници, мишки, клавиатури и инструменти през всяко междучасие.
- Дезинфекциране на учителската стая по време на всяко обучение/занимание.
- Проветряване на стаи/кабинети/зали за спорт по време на всяко междучасие и поне 2 пъти по време на обучението/заниманието за не по-малко от 1 минута в съответствие с метеорологичните условия.

2. Лична хигиена и създаване на условия за това

- Осигуряване на течаща топла вода и сапун във всяко санитарно помещение.
- Поставяне на дезинфектант за ръце на видно място на входа на ЦПЛР, в стаите, кабинетите, залите за спорт, лабораториите, работилниците и други помещения в сградата на институцията.
- Поставяне на видно място на правила за спазване на лична хигиена.
- Организиране на хигиенните и дезинфекционните дейности и правилното подготвяне на дезинфекционните разтвори съвместно с медицинско лице в ЦПЛР и/или с оказана методична помощ от Регионалната здравна инспекция (РЗИ). С биоцидите, които не са готови за употреба, разтворите се приготвят съгласно издадените от МЗ разрешения.

3. Носене на защитна маска за лице

Носенето на защитна маска за лице по време на извънредната епидемична обстановка е задължително, освен ако изрично не е указано друго.

Защитните маски за лице за децата/учениците се осигуряват от тях, респективно от техните родители, а за специалистите – от ЦПЛР. ЦПЛР осигуряват защитни маски за лице и в случаите, когато децата/учениците нямат такива или не са подходящи за ползване.

Препоръчително е защитните маски за лице, които се използват от ученици, педагогически специалисти/ръководители на групи, непедagogически персонал, да са хирургически или поне от 3 слоя. Най-добрата комбинация на материал е: 1) вътрешен слой хидрофилен материал, напр. памук; 2) външен слой от хидрофобен материал, напр. полипропилен, полиестер, който може да ограничи външно проникване на замърсители в носа и устата; 3) среден хидрофобен слой от синтетичен невълнен материал като полипропилен или памучен слой, който да засилва филтрацията или да задържа капчици.

Изключение от изискването за носене на защитна маска се допуска в следните случаи:

- в двора на ЦПЛР при спазване на физическа дистанция от 1,5 м;
- за учениците от предучилищните групи;
- за учениците в начален етап (I-IV клас) по време на занимания;
- за деца и ученици със специални образователни потребности, при които има установена невъзможност за придържане към носенето на защитна маска и становище от личен или от лекуващ лекар, удостоверяващо това;
- за учителите/ръководителите на групи по време на занимания при физическа дистанция от поне 1,5 м между тях и местата на децата/учениците. **Това изключение не важи, когато се работи с деца със специални образователни потребности (СОП);**
- при провеждането на спортни тренировки и занимания, когато се провеждат на открито;
- при занимания, които не могат да се провеждат със защитна маска – музикално изкуство (певци, инструменталисти), танцово и театрално изкуство. **Това изключение не важи, когато се работи с деца със специални образователни потребности (СОП).**

При желание на родителите и/или децата/учениците защитни маски за лице могат да се носят по време на целия престой в ЦПЛР.

4. За спазване на задължителните мерки директорът на ЦПЛР създава необходимата организация:

- Определя отговорници и разпределя конкретни задължения при организацията и спазването на правилата във връзка с извънредната епидемична обстановка.
- Запознава персонала, децата/учениците и родителите с мерките за ограничаване на рисковете от разпространение на вируса, прилагани в ЦПЛР, и промените в тях.
- Осигурява условия за спазване на необходимата дистанция с цел максимално ограничаване на контактите между деца/ученици от различни групи при провеждане на дейности.

Препоръчителни мерки за намаляване на рисковете от инфекция

Препоръчителните мерки имат за цел да се създадат максимално безопасни и здравословни условия на труд и обучение според спецификата на институцията. Тези мерки се приемат от педагогическия съвет/общото събрание.

Всяко ЦПЛР може да използва и допълва списъка с препоръчителни мерки съгласно епидемичната обстановка в страната, областта, региона, населеното място.

ОТВОРЕН СПИСЪК ОТ ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ РЕШЕНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ДИСТАНЦИЯ

1. Тестване

- При осигурени безплатни за образователните институции тестове след положително решение на общото събрание на ЦПЛР и координиране с РЗИ директорът организира тестване на всички педагогически специалисти и непедagogическия персонал.
- Ако децата/учениците не са тествани в училище, при осигурени безплатни тестове и при съгласие на родителите на поне 90% от тях директорът на ЦПЛР със съдействието на РЗИ организира тестване на децата/учениците на съгласните родители поне веднъж в седмицата.

2. Стаи/кабинети/зали за спорт и организация на обучителния процес

- Провеждане на повече занимания на открито, където е приложимо и когато метеорологичната обстановка позволява това.
- Отделяне на заниманията на групите с ученици от начален етап на отделен етаж/отделно крило на сградата, където е приложимо и когато е възможно.
- Осигуряване на физическо разстояние между масата/катедрата/бюрото на учителя/ръководителя на група и първия ред маси/чинове на децата/учениците, както и между масите/чиновете на децата/учениците с цел спазване на дистанция от поне 1,5 метра по време на обучение/занимания, където е приложимо, особено при работата на учителите/ръководителите с повече от една група.

3. Входи, коридори, стълбища

- По възможност отваряне на повече входи, като се осигури пропускателен режим на всеки отворен вход и се определи кои деца/ученици преминават през съответния вход без струпване на деца и учители/ръководители на групи и при спазване на дистанция.
- При невъзможност да се отворят повече входи се регулира влизането и излизането от сградата на ЦПЛР без струпване на входа и при спазване на дистанция.
- Еднопосочно придвижване в коридорите и по стълбите.

4. Дневен режим и сменност на обучение/занимания

- Различно начало на занятията и различен график за междучасията за различни групи в зависимост от броя на децата/учениците.

5. Дворът на ЦПЛР

- Недопускане на външни лица в сградата и в двора на ЦПЛР.
- Допускане на придружители на деца/ученици със специални образователни потребности в ЦПЛР при спазване на изискванията за носене на защитни маски за лице, за физическа дистанция и дезинфекция.
- Определяне на зони за отделни групи в двора на ЦПЛР.

6. Учителска стая и комуникация

- Престой на учителите/ръководителите на групи в учителската стая само при непосредствена необходимост.
- Приоритетно осъществяване на комуникацията в електронна среда, спазване на изискванията за физическа дистанция и носене на защитни маски при необходимост от пряка комуникация.
- Комуникация с родителите предимно в електронна среда, провеждане на индивидуални срещи и консултации по предварителна уговорка и при спазване на изискванията на МЗ.
- Провеждане на родителски срещи, общи събрания и педагогически съвети в електронна среда, а при нужда от пряка комуникация – в по-голямо помещение, което гарантира спазване на правилата на МЗ.

<p style="text-align: center;">Задължителни протоколи за поведение при съмнение или случай на COVID-19 в ЦПЛР</p>
--

1. При наличие на един или повече симптоми при дете/ученик (повишена телесна температура, кашлица, хрема, задух, болки в гърлото, умора, мускулни болки, гадене, повръщане, диария, загуба на вкус и обоняние и др.):

- Детето/ученикът се отделя незабавно в предназначенията за такъв случай място при осигурено наблюдение, докато не се прибере у дома.
- На детето/ученика се поставя маска с размер, подходящ за възрастта.
- Незабавно се осъществява връзка с родителите/настойниците, като се изисква да отведат детето/ученика при съобразяване с необходимите превантивни мерки (носене на маски за лице, използване на личен транспорт при възможност).
- На родителите/настойниците се припомнят процедурите, които трябва да следват – да избягват физически контакт и да се консултират със семейния лекар на детето/ученика (първо по телефона) за преценка на здравословното му състояние и последващи действия съобразно конкретната ситуация, вкл. необходимост от провеждане на тест за COVID-19.
- След като детето/ученикът напусне помещението, се извършва щателна дезинфекция в кратък срок при спазване на изискванията за дезинфекция на РЗИ.

- Организира се стриктно спазване на превантивните и ограничителните мерки за останалите деца/ученици.

- Детето/ученикът се допуска отново в присъствено обучение/занимания в ЦПЛР само срещу медицинска бележка от семейния лекар, че е клинично здраво и това е допустимо.

2. В случай на положителен резултат за COVID-19 на дете/ученик:

- Родителите следва да информират директора на ЦПЛР, който трябва незабавно да се свърже със съответната РЗИ и да ѝ предостави списък с децата/учениците и учителите/ръководителите на група, които са били в контакт с детето/ученика, в съответствие с указанията на РЗИ.

- В зависимост от характеристиките на сградата и броя на контактните лица мерките може да включват карантиниране на една или няколко групи или на цялото ЦПЛР в зависимост от указанията на РЗИ.

- За идентифициране на контактните лица и мерките, които следва да се предприемат в ЦПЛР, се разпорежда РЗИ. Директорът на съответния ЦПЛР спазва предписанията на РЗИ.

- Лицата, които се поставят под задължителна карантина, се определят от съответната РЗИ в зависимост от конкретната ситуация, но като правило под **10-дневна** карантина се поставят следните лица след извършена оценка на риска и определени като близки контактни:

- деца/ученици от същата група;
- учители/ръководители на групи и друг персонал, осъществили незащитен контакт със заразено лице: на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути общо за 24 часа (дори и да не са последователни), съгласно дефиниция, определена със заповед на МЗ;

- други деца/ученици, осъществили незащитен контакт със заразено лице на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути общо за 24 часа (дори и да не са последователни), съгласно дефиниция, определена със заповед на МЗ.

- Незащитеният контакт със заразено лице трябва да е осъществен в период **от 48 часа** преди и до 14 дни след появата на оплаквания, а при установен асимптомнен носител на COVID-19 – **от 48 часа** преди и до 14 дни след вземането на проба за изследване по

метода PCR или чрез бърз антигенен тест, съгласно дефиниция, определена със заповед на МЗ.

- Всички контактни лица се информират за провеждане по време на домашната карантина на наблюдение за поява на клинични симптоми и признаци за COVID-19 и навременно уведомяване на личния лекар на детето/ученика и на РЗИ.
- При карантиниране на контактното дете/ученик членовете на домакинството му се самонаблюдават за симптоми на COVID-19 в рамките на 10-те дни на карантината на детето/ученика и още 10 дни след тази карантина. При поява на симптоми при членовете на домакинството се уведомяват РЗИ и личните лекари, независимо дали детето/ученикът е проявило или не симптоми (с оглед на безсимптомно протекла инфекция при децата/учениците е възможно заразяване на възрастни в домакинствата).
- След излизане на заразено дете/ученик и на останалите деца/ученици от групата или от ЦПЛР се извършва продължително проветряване, влажно почистване и крайна дезинфекция на всички повърхности, предмети и на помещенията, до които е имало контакт детето/ученикът в последните 48 часа, след което стаята/кабинетите/залите за спорт може да се използват за занимания.
- Осигурява се психологическа подкрепа при заявено желание, като формата може да варира в зависимост от конкретната ситуация.

3. При наличие на един или повече симптоми при възрастен (повишена телесна температура, кашлица, хрема, задух, болки в гърлото, умора, мускулни болки, гадене, повръщане, диария и др.):

- Лицето незабавно се отделя в предназначено за такъв случай място с поставена маска.
- Осъществява консултация с личния си лекар за преценка на състоянието му и за последващи действия, в т.ч. решение дали да се направи тест – PCR или бърз антигенен тест.
- При положителен тест лицето е длъжно да информира директора за здравословното си състояние след преглед или направена консултация.
- След като лицето напусне помещението, се извършва щателна дезинфекция при спазване на изискванията за дезинфекция на РЗИ.

4. В случай на положителен резултат за COVID-19 на служител:

- Лицето информира директора на ЦПЛР. Той незабавно се свързва със съответната РЗИ, която извършва епидемиологично проучване с цел оценка на риска от разпространение на инфекцията в ЦПЛР и в семейството. В зависимост от това се предприемат най-адекватните мерки за изолацията в конкретния случай.
- Директорът на ЦПЛР предоставя на съответната РЗИ списък с учителите/ръководителите на група и децата/учениците, които са били в контакт с лицето, в съответствие с указанията на РЗИ.
- Идентифицирането на контактните лица, както и мерките, които следва да се предприемат в ЦПЛР, се разпореждат от РЗИ. Директорът на съответния ЦПЛР изпълнява предписанията на РЗИ.
- В зависимост от характеристиките на сградата и броя на контактните лица мерките може да включват затваряне на една или няколко групи или на целия ЦПЛР.
- Лицата, които се поставят под задължителна карантина, се определят от съответната регионална здравна инспекция в зависимост от конкретната ситуация, но като правило под **10-дневна** карантина се поставят лица след извършена оценка на риска и определени като високорискови контактни:
 - децата/учениците от същата група, на които лицето е ръководител на група;
 - учители/ръководители на групи и друг персонал, осъществили незащитен контакт със заразено лице на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути общо за 24 часа (дори и да не са последователни), съгласно дефиниция, определена със заповед на МЗ;
 - други деца/ученици, осъществили незащитен контакт със заразено лице на разстояние по-малко от 2 м и за повече от 15 минути общо за 24 часа (дори и да не са последователни), съгласно дефиниция, определена със заповед на МЗ.
 - Незащитеният контакт със заразено лице трябва да е осъществен в период **от 48 часа** преди и до 14 дни след появата на оплаквания, а при установен асимптомен носител на COVID-19 – **от 48 часа** преди и до 14 дни след вземането на проба за изследване по метода PCR или чрез бърз антигенен тест, съгласно дефиниция, определена със заповед на МЗ.
- Всички контактни лица се информират от РЗИ за провеждане на наблюдение по време на домашната карантина за поява на клинични симптоми и признаци за COVID-19 и за навременно уведомяване на личните лекари и на РЗИ.

- След като заразено лице напусне ЦПЛР, се извършва продължително проветряване, влажно почистване и крайна дезинфекция на повърхностите в стаите, помещенията и предметите, до които е имало контакт лицето в последните 48 часа, след което стаите и другите помещения може да се използват за занятия или други цели.
- Осигурява се психологическа подкрепа при заявено желание, като формата може да варира в зависимост от конкретната ситуация.

Информирание на родителите и общността

Промените в графика за провеждане на занятията и графикът за ротация на групите (преминаване от и към обучение/занимания от разстояние в електронна среда) и информацията за брой болни от COVID-19 деца/ученици и учители/ръководители на групи следва да се публикуват своевременно на сайта на ЦПЛР. **Информацията може да се предоставя също и по предварително оповестен начин – чрез съобщения, чрез електронен дневник, електронни приложения и/или електронна поща.**

По подходящи начини ЦПЛР осъществява информационна кампания сред родителите, учителите/ръководителите на групи и децата/учениците за значението на задължителните и препоръчителните мерки и на ваксинирането за намаляване на разпространението и рисковете от инфекция. Кампанията може да бъде провеждана съвместно с представители на регионалните здравни инспекции, на общините, на регионалните управления на образование, с участието на медицински специалисти и местни лидери на общността.

При постигане на 70% ваксинирани педагогически специалисти/ръководители на групи и непедagogически персонал, ЦПЛР съобщава това на регионалното управление на образованието и публикува на сайта си полученото от МОН Свидетелство за принос към опазване на общественото здраве.

Директорът на ЦПЛР създава организация и осъществява контрол за своевременно отразяване на информацията за преминаване в обучение/занимания от разстояние в електронна среда, където е приложимо, на ниво организационно-педагогическа форма – за група или за индивидуален участник, и на ниво ЦПЛР в модула на Министерството на образованието и науката на адрес: <https://karantina.mon.bg> („Модул за преминаване в ОРЕС/ПВРЕС“).

**Сценарии в зависимост от различните нива на заболяемост на национално,
областно, общинско и на ниво ЦПЛР**

Ниво 1: Зелен сценарий

14-дневна заболяемост <100 на 100 000 души на областно ниво

ЦПЛР работят с предприети предпазни мерки съгласно Насоките на МОН и МЗ за намаляване на рисковете от предаване на инфекцията.

При наличие на единични случаи на деца/ученици, педагогически специалисти/ръководители на групи или други служители – носители на COVID-19 и/или карантинирани, директорът на ЦПЛР предприема мерки, както следва:

- При заболяло дете/ученик, след задължително предписание на РЗИ, се карантинира цялата група и тази група преминава в обучение/занимания от разстояние в електронна среда, където е приложимо, със заповед на директора на ЦПЛР на основание Правилника за устройството и дейността на институцията.
- При карантиниране от РЗИ на отделно дете/ученик за него се организира обучение/занимания от разстояние в електронна среда, където е приложимо.
- В ЦПЛР се осигуряват помещение и техника при възможност на учителите/ръководителите на групи, които работят от разстояние в електронна среда с карантинирани деца/ученици.
- Организирането и провеждането на обучение/занимания от разстояние в електронна среда са в съответствие с утвърдената програма. За дните, отчетени като работни, се дължат уговорените възнаграждения съгласно колективния трудов договор и/или вътрешните правила за работна заплата.

Ако при зелен сценарий на областно ниво в ЦПЛР отсъстват 10% от децата/учениците поради симптоми на COVID-19 и/или броят заболели педагогически специалисти/ръководители на групи води до невъзможност за обезпечаване на присъствено обучение/занимания, се прилагат мерките, предвидени за тези случаи в жълтия сценарий.

Ниво 2: Жълт сценарий

14-дневна заболяемост от 100 до 250 на 100 000 души на областно ниво

ЦПЛР работят с предприети предпазни мерки съгласно Насоките на МОН и МЗ за намаляване на рисковете от предаване на инфекцията.

При наличие на единични случаи на деца/ученици, педагогически специалисти/ръководители на групи или други служители – носители на COVID-19 и/или карантинирани, директорът на ЦПЛР предприема мерките, предвидени за това в зеления сценарий.

При отсъстващи 10% от децата/учениците поради симптоми на COVID-19 и/или при брой заболели учители/ръководители на групи, който води до невъзможност за обезпечаване на присъствено обучение/занимания, директорът отправя аргументирано предложение до министъра на образованието и науката за преминаване към ротационно или цялостно обучение/занимания от разстояние в електронна среда, където е приложимо, след решение или на педагогическия съвет, или на РЗИ, или на областния кризисен щаб, като уведомява съответното регионално управление на образованието (РУО).

При изготвяне на предложението за ротация се спазва принципът в обучение/занимания от разстояние в електронна среда да бъдат не повече от 50% от децата/учениците.

При изготвяне на аргументирано предложение за ротация първи следва да преминат към обучение/занимания от разстояние в електронна среда групите с най-много заболели или контактни деца/ученици. В общия случай важи принципът, че към обучение/занимания от разстояние в електронна среда преминават първо по-големите учениците.

Създава се организация за максимално присъствено обучение/занимания на децата/учениците със специални образователни потребности (СОП), като за тези с по-висок риск от заразяване или тежко боледуване по желание на родителите се организира обучение/занимания от разстояние в електронна среда.

В предложението на директора се посочва също оптимален срок за обучение/занимания от разстояние в електронна среда, съобразен с епидемичната обстановка и с утвърдената от регионалната здравна инспекция практика в такива

случаи. Присъственото обучение/занимания е приоритетно за постигане на заложените цели и за социализацията на децата/учениците.

Ниво 3: Червен сценарий

14-дневна заболяемост от 250 до 500 на 100 000 души на областно ниво

При наличие на единични случаи на деца/ученици, педагогически специалисти/ръководители на групи или други служители – носители на COVID-19 и/или карантинирани, директорът на ЦПЛР предприема мерките, предвидени за това в зеления сценарий.

Ако в ЦПЛР отсъстват 10% от децата/учениците поради симптоми на COVID-19 и/или броят заболели учители/ръководители на групи води до невъзможност за обезпечаване на присъствено обучение/занимания, се прилагат мерките, предвидени за тези случаи в жълтия сценарий.

Създава се организация за максимално присъствено обучение/занимания на децата/учениците със специални образователни потребности (СОП), като за тези с висок риск от заразяване или тежко боледуване по желание на родителите се организира обучение/занимания от разстояние в електронна среда.

Ниво 4: Тъмночервен сценарий:

14-дневна заболяемост ≥ 500 на 100 000 души на областно ниво

Всички центрове за подкрепа за личностно развитие преминават изцяло в обучение/занимания от разстояние в електронна среда, когато обучението/заниманията се провеждат в групи и където е приложимо, само след заповед на министъра на здравеопазването, с която се преустановяват дейности и обучения в центрове, последвана от заповед на министъра на образованието и науката за преминаване в обучение от разстояние в електронна среда.

В случай че министърът на здравеопазването не разпорежи преустановяване на дейности и обучения в центрове в съответната област, важат мерките, предвидени в червения сценарий.

**Приоритизиране на дейностите спрямо значението им за успешно завършване
на учебната година**

1. Дейности, пряко свързани с предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие

Тези дейности се осъществяват приоритетно в зависимост от нивата на заболяемост:

- присъствено при спазване на задължителните и подходящите препоръчителни мерки за намаляване на рисковете от предаване на инфекцията;
- в електронна среда при обучение/занимания от разстояние, където е приложимо;
- при максимално присъствено обучение/занимания на децата/учениците със специални образователни потребности.

2. Дейности, които способстват за постигане на качество на обучителния процес

Такива дейности могат да бъдат организирани дейности с деца/ученици по изпълнението на национални програми и проекти.

Ако в ЦПЛР има карантиниран учител/ръководител и/или дете/ученик, или карантинирана група, за срока на карантината се ограничава организираното извеждане извън територията на ЦПЛР на децата/учениците от другите групи, които продължават да посещават ЦПЛР присъствено.

Организирани дейности с деца/ученици по изпълнението на национални програми, проекти и други мероприятия с културна, опознавателна и възпитателна цел на територията на населеното място се организират само при зелен сценарий и се провеждат само в рамките на един учебен ден при неотложна необходимост и при стриктно спазване на изискванията на Министерството на здравеопазването.

3. Други дейности, имащи отношение към процеса на образование, възпитание и социализация на децата и учениците

Такива дейности могат да бъдат състезания и олимпиади, педагогически съвети, общи събрания, родителски срещи, квалификация на педагогическите специалисти, планирани екскурзии, зелени училища, туристически пътувания и др.

При организирането и провеждането на тези дейности се спазват задължителните и препоръчителните мерки за намаляване на рисковете от предаване на инфекцията, като при невъзможност да бъдат приложени, е допустимо дейностите да бъдат отложени, да бъдат проведени в електронна среда при възможност или да не бъдат проведени. Планираните екскурзии, зелени училища, туристически пътувания се провеждат само при зелен сценарий след съгласуване с РЗИ.

Квалификациите на педагогическите специалисти се провеждат приоритетно дистанционно.

**Задължителните мерки за преминаване от присъствено обучение/занимания
към обучение/занимания от разстояние в електронна среда**

- Осигуряване на защита на личните данни на учителите/ръководителите на групи и децата/учениците и сигурността на информацията в електронна среда при спазване на нормативните изисквания.
- За организиране на обучението/заниманията от разстояние в електронна среда, където е приложимо, директорът:
 - предварително проучва техническата осигуреност на учителите/ръководителите на групи и децата/учениците за работа от разстояние в електронна среда;
 - определя начина на обучение/занимания от разстояние в електронна среда или друг подходящ вариант на обучение/занимания в зависимост от възможностите на ЦПЛР и техническата и технологичната обезпеченост, възрастовите особености и дигиталните умения на децата/учениците;
 - избира съвместно с педагогическия съвет електронна образователна система за обучение и взаимодействие с всички участници в обучителния процес;
 - организира в максимална степен обезпечаването на учителите/ръководители на групи с технически средства за провеждането на обучение/занимания от разстояние в електронна среда.
- Създава организация за текущо осъществяване на контрол на провеждането обучението/заниманията от разстояние в електронна среда.

**Преминаване от обучение/занимания от разстояние в електронна среда към
присъствено обучение/занимания в ЦПЛР**

Препоръчва се при зелен сценарий:

- Да се реализират екскурзии, зелени училища, туристически пътувания, спортни състезания и други дейности с деца/ученици от различни групи и центрове с цел преодоляване на последствията от продължителната социална изолация.
- Да се провеждат повече занимания на открито.

Настоящите насоки са изготвени в съответствие с дефинираните от Министерството на здравеопазването нива с конкретни стойности на заболяемост. При промени в тях и на противоепидемичните мерки от страна на Министерството на здравеопазването насоките ще бъдат актуализирани.

Приложение

<p>Списък на заболявания, при които се препоръчва преминаване в обучение/занимания от разстояние в електронна среда поради установен по-висок риск от COVID-19</p>

Като потенциално застрашени от тежко протичане на COVID-19 трябва да се имат предвид децата с компрометиран имунитет (с вроден или придобит имунен дефицит; с онкологични заболявания, особено след химио- и лъчетерапия; тези на лечение със системни кортикостероиди и цитостатици и т.н.).

Вниманието трябва да е насочено и към децата със системни заболявания на съединителната тъкан, които са извън ремисия.

Важна е и групата на всички деца с хронични заболявания, като те могат да обхващат различни органи и системи. Особено внимание следва да се обърне на заболяванията в тежка форма и декомпенсирано състояние.

От медицинска гледна точка препоръка/решение за провеждане на форма на обучение, различна от дневната, при деца с хронични заболявания трябва да се взема индивидуално за всяко дете от лекаря, провеждащ наблюдението на съответното дете, според тежестта и хода на протичане на конкретното заболяване, а при необходимост и след консултация с психолог. За целта е необходимо да се предостави в образователната

институция етапна епикриза от лекуващия лекар за доказване на заболяването и текущия му статус с определяне риска от присъствено обучение и препоръка за провеждане на дистанционно обучение за конкретен период от време.

Предложеният списък със заболявания в детска възраст е ориентиран и неизчерпателен. При преценка на лекуващия лекар форма на обучение, различна от дневната, може да се препоръча и за деца с други заболявания, които не са посочени в списъка.

Имунология

Първични имунни дефицити при деца – над 200 вида.

Техният брой се променя всяка година.

Детска кардиология

1. Хемодинамично значими

Вродени сърдечни малформации (оперирани или неоперирани), които протичат със сърдечна недостатъчност (СН) или белодробна хипертония (БХ) и налагат прием на медикаменти:

- ВСМ с ляво-десен шънт
- цианотични ВСМ
- обструктивни ВСМ
- комплексни ВСМ

2. Болести на миокарда и перикарда (кардиомиопатии, миокардити), протичащи със СН

3. Ритъмно-проводни нарушения, налагащи медикаментозно лечение

4. Артериална хипертония – II степен

Болестите са много и изявата и значимостта е различна. Обединяващите пунктове са:

- сърдечна недостатъчност
- белодробна хипертония
- артериална хипоксемия (сатурация под 85%)
- риск от внезапна смърт
- коморбидност с органна увреда

Детска неврология

Хроничните болести в детската неврология са свързани с парези, дизкоординационен синдром, умствена изостаналост и епилепсия – ДЦП, дегенеративни/заболявания на нервната система.

При тези заболявания няма имунен дефицит и при COVID-19 би следвало поведението към тях да бъде както досега – индивидуално обучение или дистанционна форма (при възможност).

Детска ревматология

1. Деца на кортикостероидна терапия в доза повече от 20 мг дневно или повече от 0,5 мг/кг/24 ч в период от повече от 4 седмици
2. Провеждане на пулс терапия с ендоксан в последните 6 месеца
3. Едновременно приемане на 2 или повече имуносупресивни медикамента.

Хронични ендокринни заболявания

1. Високостепенно затлъстяване с метаболитен синдром
2. Вродена подбъбречна хиперплазия сол-губеща форма и вирилизираща форма
3. Полиендокринопатии – автоимунни полиендокринни синдроми
4. Болест на Адисон
5. Новооткрити тиреотоксикози

Метаболитни и генетични заболявания

1. Метаболитни заболявания от интоксикационен или енергиен тип – органични ацидурии, дефекти на уреиния цикъл, нарушения в обмяната на мастните киселини, митохондриални болести, левциноза.
2. Малформативни синдроми, асоциирани с имунен дефицит – синдром на Di George, Nijmegen breakage синдром
3. Пациенти със синдром на Prader-Willi, които са с екстремно затлъстяване, тежка мускулна хипотония, нарушен глюкозен толеранс или сънна апнея
4. Мукополизахаридози

Детска нефрология и хемодиализа

1. Деца след бъбречна трансплантация
2. Деца с хронични гломерулопатии (нефротичен синдром, хроничен нефритен синдром, васкулити с бъбречно засягане и хемолитично-уремичен синдром на имуносупресивна терапия)

Детска гастроентерология

1. Болест на Крон
2. Улцерозен колит
3. Автоимунен хепатит
4. Деца на домашно парентерално хранене
5. Деца с трансплантиран черен дроб

Детска фтизиатрия

1. Всички деца с активна форма на туберкулоза, без бацилоотделяне – първите 2 месеца
2. Всички деца с активна форма на туберкулоза, с бацилоотделяне – до трайно обезбациляване
3. Деца с тежки форми на туберкулоза (туберкулозен менингит) до редуциране на неврологичната симптоматика и обезбациляване
4. Всички хематогенно-десиминирани форми – до нормализиране на рентгеноморфологичните промени и обезбациляване.

Детска онкохематология

1. Всички злокачествени заболявания по време на активна химио- и/или лъчетерапия
2. Всички пациенти след трансплантация на хемопоетични стволови клетки (костен мозък)
3. Всички хематологични заболявания, на лечение с кортикостероиди и/или имunosупресивни медикаменти
4. Всички деца с хронични хемолитични анемии.

Детска пулмология

1. Муковисцидоза
2. Тежка и неконтролирана бронхиална астма
3. Деца, предложени за белодробна трансплантация, и деца с трансплантиран бял дроб.
4. Вродени аномалии на дихателната система, протичащи с чести и тежки екзацербации
5. Деца с бронхиактазии с тежък клиничен ход на заболяването
Доказан тежък дефицит на алфа-1 антитрипсин.

Детска гръдна хирургия

Деца след оперативни торакални интервенции.

Детска офталмология

Неинфекциозен увеит, най-често асоцииран с ювенилен хроничен артрит.